

Beslut om syfte och föreskrifter för Bokö naturreservat i Valdemarsviks kommun samt fastställande av skötselplan och inmätt gräns

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap. 4§ miljöbalken att ändra beslutet 1973-08-24 om Bokö naturreservat på så sätt att tidigare föreskrifter upphävs för att ersättas av nedan angivna, syftet ändras enligt nedan samt att reservatsområdet utgörs av det på bifogad karta angivna området.

Syfte

Naturreservatets syfte är att säkerställa ett område med för landet värdefull skärgårdsnatur, främst ett representativt äldre kulturlandskap och skogsbete men även öar med delvis naturskogsartad skog samt kringliggande vattenområden. Med hänsynstagande till naturmiljön ska området även tillgodose det rörliga friluftslivets behov.

Syftet med Bokö naturreservat är att

- bevara biologisk mångfald i land- och vattenmiljöer, speciellt hotade och hänsynskrävande arter.
- värda och bevara det karaktäristiska skärgårdslandskapet med såväl ålderdomliga kulturlandskap som ostörda skärgårdsmiljöer och dess landskapsbild.
- tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska nås genom att

- Odlingslandskapet hävdas med bete och slätter och enstaka ädellövträd hamlas. Norra delen av Bokö ska skötas med skogsbete och plockhuggning som efterliknar 1800-talets och det tidiga 1900-talets skötsel. Övriga barrskogsklädda öar lämnas orörda. Vid behov vidtas åtgärder för att gynna friluftslivet. Naturvärdena och tillståndet i undervattensmiljön undersöks ytterligare.

Föreskrifter

A. Med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken, om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet, är det utöver vad som annars gäller inte tillåtet att:

1. bedriva täkt, gräva, dika, schakta, spränga, borra, plöja, tippa, utfylla, muddra eller utföra annan mekanisk bearbetning på land eller i vatten;
Förbudet ska inte hindra normal skötsel av jordbruksmark.
 2. anlägga eller ändra brygga, kaj, pir eller båthamn utöver underhåll av befintliga tillåtna anläggningar;
 3. anordna eller upplåta vattenområde för bojförtojning;
 4. bedriva fiskodling eller verksamhet med motsvarande påverkan;
 5. anlägga väg, campingplats eller uppställningsplats för fordon;
 6. landa med luftfarkost;
 7. upplåta mark för orientering eller annan idrottstävling;
 8. uppföra ny eller ändra befintlig byggnad eller anläggning till annat ändamål än det ursprungligen använts till med undantag för uppförande av sanitära anordningar, ekonomibygnader för reservatets skötsel samt anläggningar för det rörliga friluftslivet efter Länsstyrelsens tillstånd;
 9. uppföra mast, vindkraftverk eller ytterligare luft- eller markledning;
 10. anordna upplag annat än tillfälligt för jordbrukets behov och i samband med restaureringar enligt skötselplan;
 11. tillföra växtnäringsämnen, jordförbättringsmedel, kalk eller andra mineralämnen samt att använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel;
 12. fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar samt ta bort eller upparbeta dött träd samt delar av träd eller vindfälle;
 13. gräva upp växter, ändra florans eller faunans sammansättning genom införande av för området nya arter;
-

B. För att tillgodose syftet med reservatet förpliktas med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken ägare, att utan ytterligare ersättning, och innehavare av särskild rätt till fastigheterna att tala att följande åtgärder vidtas inom reservatet:

1. utmärkning av naturreservatets gräns
 2. information om naturreservatet.
 3. skötsel och dokumentation i enlighet med fastställd skötselplan.
 4. iordningställande av anordningar för friluftslivet som anges i fastställd skötselplan
-

C. Med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, om rätten att färdas och vistas inom reservatet, är det utöver vad som annars gäller inte tillåtet att:

1. tälta eller förtöja båt mer än en natt;
2. framföra vattenskoter, vattenskidor eller annan båtdragen utrustning utanför den för vattenskoter tillåtna zonen i och kring farleden* ;
3. medföra okopplad hund eller annat lösgående husdjur;
4. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar;
5. på ett störande sätt utnyttja radio, bandspelare, musikinstrument eller dylikt;
6. störa djurlivet genom att t ex klättra i boträd eller samla ryggradslösa djur;
7. förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning genom att borra, spränga, gräva, rista, hacka eller måla;
8. göra upp eld vid sidan av anordnad eldplats.

Dessutom är det förbjudet att utan samråd med Länsstyrelsen

9. bedriva lägerverksamhet;
10. utföra sådan vetenskaplig undersökning som kan leda till skada eller annan negativ påverkan på växt- eller djurlivet;
11. bedriva försäljning eller utnyttja naturreservatet i kommersiellt syfte.

Föreskrifterna ovan under A-C skall inte utgöra hinder för Sjöfartsverkets drift- och underhåll av sjösäkerhetsanordningar inklusive siktröjningar för dessa eller för åtgärder som krävs enligt syftet med naturreservatet och för åtgärder som erfordras

för reservatets vård och skötsel, inklusive uppföljning och dokumentation, enligt fastställd skötselplan.

* Länsstyrelsen har i beslut 2005-09-09 dnr 523-14673-04 avgränsat de allmänna farlederna för vattenskoteräkning på så sätt att vattenskoter får användas inom 300 meter på var sida om farledsmarkering på vid tiden aktuellt sjökort, dock inte närmare land än 100 meter från strandlinjen vid normalvattenstånd. Där farled går i sund som är smalare än 300 meter får hela farledsbredden utnyttjas. I de fall det upplättna området kring farled berör område som är fågelskyddsområde är det dock inte tillåtet att komma närmare land än 100 meter.

Skötselplan

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd (SFS1998:1252) enligt miljöbalken fastställer Länsstyrelsen de mål och riktlinjer som framgår av den till beslutet hörande skötselplanen, bilaga 2.

Naturvårdsförvaltare för naturreservatet skall vara Länsstyrelsen Östergötland.

Skäl för besluten

Bokö naturreservat bildades genom beslut 1973-08-24. En ny skötselplan har arbetats fram och det har även framkommit skäl att förnya syfte och föreskrifter för naturreservatet. En mindre fastighet (Bokö 1:19) som tidigare köpts in av Naturvårdsverket har införlivats i naturreservatet och ingår nu i fastigheten Bokö 1:3. En fastighetsutredning och inmätning av gränser som utförts av Lantmäteriet ger tillsammans med den tillkomna fastigheten grund för en ny avgränsning av naturreservatet.

Genom beslutet upphävs landstigningsförbudet för Lilla och Stora Gjusklabben samt förbudet att framföra båt med hastighet över 10 knop kring dessa öar. Motivet till upphävandet är att det vid en översyn av länets fågelskyddsområden (Beslut "Fågelskyddsområden i Östergötlands skärgård" 2001-04-27, dnr 2310-9238-96) ej befanns motiverat att behålla landstigningsförbudet.

Bokö hyser ett mycket värdefullt och för äldre tider typiskt odlingslandskap med såväl öppna marker som skogsbete. Kringliggande öar hyser för skärgårdsområdet värdefulla barrskogar och även undervattensmiljöerna har delvis höga naturvärden. Området utgör vidare ett mycket fint besöksobjekt för det rörliga friluftslivet.

Bokö naturreservat ingår i en trakt (skärgård) där det finns mycket höga naturvärden kopplade till både skärgårdstallskog och ädellövskog. Naturreservatet ligger inom Östergötlands skärgård som är utpekad som riksintresse för både naturvärden och för friluftslivet. Bokö naturreservat är utpekad av Sveriges regering som Natura 2000-område enligt EU's art- och habitatdirektiv.

Natura 2000

Reservatet är ett Natura 2000-område med namnet Bokö och id-nummer SE0230142. Följande habitat och arter enligt EU:s art- och habitatdirektiv är utpekade i området:

9010	Västlig taiga 41,5 ha
6270	Artrika silikatgräsmarker nedanför trädgränsen 5,0 ha
1220	Perenn vegetation på sten- och grusvallar 4,1 ha
1170	Rev 4 ha
1630	Havsstrandängar av Östersjötyp 1,5 ha
9070	Trädklädd betesmark 9,5 ha
8220	Klippvegetation på silikatrika bergssluttningar 4,5 ha
1620	Skär och små öar i Östersjön 8,5 ha
8230	Pionjärvegetation på silikatrika bergytter 2,5 ha

Ingående arter enligt art- och habitatdirektivet

Ekoxe *Lucanus cervus*

Länsstyrelsen bedömer att Natura 2000- områdets tillstånd kommer att gynnas av förnyade föreskrifter och skötselplan och den skötsel som därav upprätthålls.

Livsmiljöer och arter som är utpekade enligt Natura 2000 skall uppnå eller bibehålla ett gynnsamt tillstånd. Detta innebär att verksamheter eller åtgärder som kan orsaka betydande påverkan på områdets livsmiljöer, och/eller störa arter i området, kräver tillstånd enligt 7 kap. 28a § miljöbalken sedan 2001-07-01.

Verksamheter som är direkt förenliga med områdets förvaltning och skötsel kräver ej tillstånd (7 kap. 28b §, andra stycket miljöbalken). Åtgärder enligt fastställd skötselplan kan kräva tillstånd. Tillståndsprövningen skall föregås av ett tidigt samråd enligt 6 kap. 4 § miljöbalken. Om verksamheten eller åtgärden kräver en tillståndsprövning skall en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) bifogas tillståndshandlingarna (6 kap. 1 § miljöbalken). MKB:n skall belysa hur områdets utpekade livsmiljöer och arter påverkas.

Strandskydd

Reservatet är beläget inom område där strandskyddsbestämmelser gäller enligt 7 kap. miljöbalken.

Lämplig användning av markområde

Länsstyrelsen har, i enlighet med 3 kap. miljöbalken, prövat och funnit att revideringen av bestämmelserna och avgränsningen för Bokö naturreservat är förenligt med en, från allmän synpunkt, lämplig användning av markområdet.

Konsekvensbedömning av påverkan av beslutet på allemansrätten

Länsstyrelsen ska enligt 27 § verksförordningen (1995:1322) göra en konsekvensbedömning av hur allemansrätten påverkas genom beslutet om naturreservat. Länsstyrelsen gör bedömningen att områdets skydd och skötsel inte påverkar tillgängligheten enligt allemansrätten på ett negativt sätt.

Ärendets handläggning

Dokumentation

Naturvärdena inom Bokö naturreservat dokumenterades bl a i samband med inventeringen av skärgårdens naturreservat 2002 och 2003 (Länsstyrelsen). Floran har tidigare beskrivits av Edberg och Pettersson 1973 samt Gustafsson 1983. Jan Eriksson har utfört en kulturlandskapsanalys 1995 som bl a ligger till grund för de restaurerade hägnadernas läge. Vidare har floran följts upp i fasta provrutor.

Reservatsbildning

Naturreservatet bildades 1973 med syfte att säkerställa ett värdefullt skärgårdsområde ur såväl vetenskaplig synpunkt som för det rörliga friluftslivet.

Remissyttranden

Länsstyrelsen har remitterat förslag till beslut till markägare och övriga berörda sakägare enligt sändlista nedan. Kammarkollegiet har tillfrågats om de önskar remissen som förvaltare av statens allmänna vattenområden då en del av vattnen inom Bokö naturreservat utgör allmänt vatten. Kammarkollegiet avböjde med hänvisning till att de kommer in i processen vid ev tillståndsärenden som rör allmänt vatten. Följande har yttrat sig om remissen: Valdemarsviks kommun, Lantmäterimyndigheten, Naturskyddsföreningen i Valdemarsvik, Sjöfartsverket, SGU, Vattenfall Eldistribution AB, Lars Trygg och Maija Liisa Sipola, Jan och Gudrun Svensson, Lars Wohlin, Anders Ridderström samt internt samhällsbyggnadsenheten och kulturmiljöenheten. Se bilaga 3.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bilaga 4 (formulär 115, *Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet*). Sakägare anses ha fått del av beslutet den dag kungörelse om beslutet var införd i ortstidning.

Beslutet gäller från den dag det vunnit laga kraft utom föreskrifter meddelade med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, avd C, vilka gäller omedelbart.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har, förutom undertecknade, även länsassessorn Karin Fridell, antikvarien Bror-Tommy Sturk, byrådirektören Sofia Bergvall och byrådirektören Maria Taberman deltagit.

Magnus Holgersson
Länsråd

Jens Johannesson
Byrådirektör

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan
3. Remissyttranden och länsstyrelsens kommentarer
4. Hur man överklagar, formulär 115

akten (naturreservatsdossier)

Sändlista

Thümmel Marie-Louise, Hahnenfussweg 8, D-22589 Hamburg, Tyskland
Bergkrants Rinnert Eva Christina och Rinnert Jan Örjan, Nyhavn 38 1 T.H, 1051
Köbenhavn K, Danmark
Harrysson Tage, Båtvägen 5, 590 77 Vreta Kloster
Renfors Gerd Eva Christina, Sjögatan 6B, 613 33 Oxelösund
Jensen Annika Liselotte, Ängsvägen 5, 610 40 Gusum
Hedell Jörgen Ingemar, Talgoxestigen 8E, 614 31 Söderköping
Svensson John Håkan, Båtsmanvägen 3, 383 34 Mönsterås
Karlsson Ulla Ingegerd, Storgatan 16C, 615 30 Valdemarsvik
Forsberg Ulla Anette Kristina, Storgatan 82A, 615 30 Valdemarsvik
Karlsson Ulla Lena Elisabet, Revygatan 11, 615 33 Valdemarsvik
Bengtsson Bengt-Åke, Karlsberg, 590 12 Boxholm
Astberg Ann-Marie, Grev Magnigatan 16, 114 55 Stockholm
Claesson Inger och Alf, Bokö gamla skola, 610 42 Gryt
Fransson, Solveig, Villa Skärkind, 610 21 Norsholm
Svensson Jetty och Kenth Johny Ingemar, Hambosvängen 4, 593 37 Västervik
Malmström Nancy, Bokö Karlsborg, 610 42 Gryt
Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm
Karl-Gustav Rolf, Björkskär, 610 42 Gryt
Boköfjord Urban, Bokö 1, 610 42 Gryt
Skånman Håkan och Anita, Kvistrum Herrgården, 597 97 Åtvidaberg
Svensson Jan-Olof och Gudrun Ingegerd, Bokö 7, 610 42 Gryt
Trygg Lars och Sipola Maija-Liisa, Bokö, 610 42 Gryt
Eon Elnät Sverige AB, Att: Stefan Rosengren, 601 71 Norrköping
Sjöberg, Åsa Maria Gunnarsdotter och Ridderström Anders, Alstavägen 5,
702 21 Örebro
Wohlin Lars, Villavägen 31, 182 79 Stocksund

Kopia till

Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 Stockholm
Valdemarsviks kommun, 615 80 Valdemarsvik
Skogsstyrelsen, Guldringen 58, 603 68 Norrköping
Fiskeriverket, Box 423, 401 26 Göteborg
Sjöfartsverket, Östra Promenaden 7, 601 78 Norrköping
Sveriges geologiska undersökning, Box 670, 751 28 Uppsala
Lantmäterimyndigheten, Box 476, 581 05 Linköping
Naturskyddsföreningen i Valdemarsvik, Ingemar Hulterström, Karlsborg,
615 31 Valdemarsvik

Intern sändlista

Reservatsförvaltningen
Rättsenheten
Kulturmiljöenheten
Samhällsbyggnadsenheten
Lantbruksenheten